

ACTA DE LA SESSIÓ

PLENARI DEL CONSELL MUNICIPAL D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA

Dimarts, 5 de maig de 2015, 18.30 hores

**Casal d'Entitats del Mas Guinardó, pl. Salvador Riera, núm. 2, 08041
Barcelona**

Presidència: Sr. Carles Agustí, comissionat de Participació Ciutadana i Associacionisme.

Vicepresidència: Sr. Enric Francès, representant de la Coordinadora d'Entitats del Poble-sec.

En representació dels grups municipals

Sr. Guillem Espriu, en representació del Grup Municipal Socialista; Sr. Carles Agustí, comissionat de Participació Ciutadana i Associacionisme; Sra. Glòria Martín Vivas, en representació del Grup Municipal del Partit Popular de Catalunya.

En representació de les associacions de la ciutat

Sr. Enric Estrenjer, en representació de l'Associació Acció Psoriasi; Sr. Enric Francès Gaspar, en representació de la Coordinadora d'Entitats del Poble-sec; Sra. Paola Jubert, en representació de la Federació Catalana del Voluntariat Social; Sra. Maria Rosa Lunas, en representació de la Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran; Sr. Joan Tudela, en representació de l'Associació Voluntaris 2000; Sr. Alfons Tifena, en representació del Consell d'Associacions de Barcelona; Sra. Concepció Pujolar, en representació de l'Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer de Barcelona; Sra. Felisa Pérez, en representació de l'Associació Benestar i Desenvolupament; Sr. Enric Capdevila, en representació de l'Associació Cultural Casa Orlandai; Sr. Gregorio Giménez Romero, en representació de la Federació Catalana de la Unió Democràtica de Pensionistes; Sra. Maria Hernández, en representació del Consell de la Joventut de Barcelona; Sr. Josep Lluís Alonso, en representació de la Federació d'Entitats del Clot-Camp de l'Arpa.

En representació dels experts associatius

Sra. Dolors Saladrigas; Sr. Miquel Àngel Aragón; Sr. Àngel Marcos; Sra. Glòria Meler.

En representació dels tècnics municipals

Sra. Rosa M. Andrés, tècnica del Districte de les Corts.

Han excusat la seva assistència a aquesta sessió

Sra. Núria Font Revilla; Sr. Pau González Val; Sra. Victòria Miquel; Sr. Àngel Pérez; Sra. Clara Soler Roig; Sr. Carles Domingo; Sr. Joan Laporta i Estruch.

Assistits pel Sr. Orland Blasco, secretari del Consell Municipal d'Associacions de Barcelona.

ORDRE DEL DIA

1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior i seguiment dels acords.
2. Presentació i debat del projecte «Panoràmic de les Associacions de Barcelona».
3. Crear la Comissió de Treball per al Desenvolupament del Pla de Suport a l'Associacionisme.
4. Crear la Comissió de Treball per a la Renovació del Consell Municipal d'Entitats de Barcelona (CMEB).
5. Fòrum Primavera de les Associacions.
6. Torn obert de paraules.

S'inicia la sessió a les 18.30 hores.

- **Sr. Carles Agustí (comissionat de Participació Ciutadana i Associacionisme)**

Dóna la benvinguda als assistents i presenta dos nous membres del Plenari del Consell Municipal d'Entitats de Barcelona (CMEB): la Sra. Maria Hernández, presidenta del Consell de la Joventut de Barcelona (CJB), que farà les funcions de vicepresidenta primera del Consell de Ciutat; i el Sr. Joan Tudela, membre de l'Associació Voluntaris 2000.

Comunica als assistents que l'ordre del dia d'aquest darrer Plenari del mandat consta de sis punts diferents i dóna pas al primer.

1. APROVACIÓ DE L'ACTA DE LA SESSIÓ ANTERIOR I SEGUIMENT DELS ACORDS

Demana si hi ha algun comentari, apreciació o esmena sobre l'acta formal de la sessió anterior. Atès que no n'hi ha cap, la dóna per aprovada.

Passa al següent punt de l'ordre del dia:

2. PRESENTACIÓ I DEBAT DEL PROJECTE 'PANORÀMIC DE LES ASSOCIACIONS DE BARCELONA'

Cedeix la paraula al Sr. Miquel Àngel Aragón, director del Consell d'Associacions de Barcelona (CAB), i a la Sra. Montserrat Fernández, membre de l'Observatori del Tercer Sector (OTS).

- **Sr. Miquel Àngel Aragón (Consell d'Associacions de Barcelona: CAB)**

A les conclusions del II Congrés de les Associacions de Barcelona es va demanar poder disposar d'un grux de dades referents a l'associacionisme. El projecte «Panoràmic de les Associacions de Barcelona» és la resposta a aquesta demanda. S'ha intentat crear una imatge panoràmica de l'estat de les associacions que hi ha a la ciutat per tal d'obtenir una fotografia del seu compromís amb Barcelona i, per extensió, del teixit associatiu. Aquest projecte és fruit de la col·laboració de més de 700 entitats de la ciutat, les quals van proporcionar les dades necessàries per elaborar la publicació.

El CAB va comptar amb el suport de l'Observatori del Tercer Sector, de la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia, de l'Obra Social "la Caixa" i, més endavant, de la Fundació Pere Tarrés. Així mateix va tenir la col·laboració de la Generalitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona.

Gràcies al «Panoràmic...» s'ha aconseguit generar una eina que permet saber anualment, mitjançant dades quantitatives, l'evolució del teixit associatiu de Barcelona.

Cedeix la paraula a la Sra. Montserrat Fernández perquè desenvolupi les dades més significatives del «Panoràmic...».

- **Sra. Montserrat Fernández (coautora del projecte 'Panoràmic de les Associacions de Barcelona')**

Saluda els assistents i comenta que farà una exposició breu, atès que tothom disposa del *Panoràmic de les Associacions de Barcelona*, en el qual es tracten en detall les dades facilitades.

Comenta que un dels punts forts del projecte és el seu caràcter transversal, ja que aplega la realitat associativa de Barcelona. Explica que la publicació recull els diferents àmbits d'actuació de l'associacionisme de la ciutat, fet que permet explorar les dades resultants per sectors.

Considera que la resposta del món associatiu ha estat àmplia, tot i que es podria millorar. Per a l'elaboració del «Panoràmic...» es van recollir més de 700 enquestes; això vol dir que aquest estudi és el més exhaustiu que s'ha fet mai a la ciutat de Barcelona. Es va comptar amb la participació dels diferents districtes, però es van obtenir millors resultats en aquells on hi ha més activitat associativa. El Districte de l'Eixample, on 92 entitats van contestar al qüestionari, és el que va tenir un percentatge de participació més elevat; el de de Sarrià, amb 46 qüestionaris emplenats, és el que va presentar una participació més baixa. La mitjana de respostes va ser de 60-70 entitats per districte.

Un cop es va disposar dels qüestionaris emplenats per districtes, es va poder fer el primer buidatge, amb una resposta aproximada de 4.600 associacions, les quals apleguen unes 700.000 persones associades, persones voluntàries o persones que duen a terme alguna activitat relacionada amb l'associacionisme. El volum econòmic que generen és d'uns 631 milions d'euros. Assenyala que un dels propers objectius consisteix a aconseguir progressivament una participació associativa més alta; així es podrà anar perfilant millor el resultat dels qüestionaris i el resultat cada vegada serà un reflex més acurat de la realitat.

- **Sr. Miquel Àngel Aragón (Consell d'Associacions de Barcelona: CAB)**

Aclareix que l'estudi ha seguit el mateix esquema estructural que el del II Congrés de les Associacions de Barcelona: reconeixement (centrat en la base social), finançament i espais.

- **Sra. Montserrat Fernández (coautora del projecte 'Panoràmic de les Associacions de Barcelona')**

Explica que per poder analitzar la implicació de les persones associades es van establir tres nivells, que anaven de la A (implicació màxima) fins a la C (implicació mínima). El qüestionari permet observar que el 46 % de les persones enquestades afirma que té un grau de participació associatiu alt i que el 50 % de les associacions tenen 90 persones associades o més.

Les dades relatives a la fidelització o a l'arrelament associatiu de les persones indiquen que el 48 % de les persones enquestades afirmen que formen part de l'entitat des de fa 10 anys o més.

Comenta que a la publicació editada pel CAB consten totes les dades numèriques extretes dels qüestionaris.

- **Sra. Felisa Pérez (Associació Benestar i Desenvolupament: ABD)**

Assenyala que la utilitat d'aquesta eina és indubtable; el problema és que el món associatiu rep anualment un gran nombre de formularis i qüestionaris de diferent procedència, i que podria ser que moltes associacions no hagin contestat al «Panoràmic...» per una qüestió d'esgotament.

Demana si hi ha alguna manera de centralitzar tots aquests qüestionaris, amb el «Panoràmic...» com a eix central. Així només caldria emplenar-ne un i potser s'aconseguiria que més entitats el contestessin.

- **Sr. Guillem Espriu (Grup Municipal del Partit Socialista de Catalunya)**

Diu que està d'acord amb la Sra. Felisa Pérez i que creu que caldria evitar aquest excés de qüestionaris. També pensa que centralitzar-los és una bona idea, perquè així tothom respondria al mateix qüestionari i es podria fer un buidatge de dades global; a més, si els qüestionaris provenen de fonts diferents és impossible posar-los en comú i extreure'n conclusions globals.

També comenta que l'autonomia de les diferents associacions no només està lligada al volum de recursos que rep, sinó també a l'autonomia dels locals i dels equipaments que ocupen. Per això li sembla que és una bona idea que el sector associatiu sigui més independent de les administracions públiques. Creu que caldria posar en comú quin és el camí que, segons el Consistori, haurien de seguir les associacions de la ciutat.

Opina que durant el proper mandat s'haurien de fer processos de reflexió per aprofundir en els camins que l'associacionisme barceloní pot prendre.

- **Sr. Carles Agustí (comissionat de Participació Ciutadana i Associacionisme)**

Demana si hi ha més intervencions i passa la paraula a la Sra. Glòria Meler.

- **Sra. Glòria Meler (directora del Departament de Participació Ciutadana)**

Vol saber si les qüestions i la informació procedents de les entitats es penjaran en algun lloc per poder-les consultar quan es vulgui. També demana si les dades que recolliran les properes edicions del *Panoràmic de les Associacions de Barcelona* seran representatives del sector que ocupen; d'aquesta manera els resultats finals serien molt més fiables.

- **Sra. Paola Jubert (Federació Catalana del Voluntariat Social: FCVS)**

Fa referència a la dada segons la qual a la ciutat de Barcelona hi ha 600.000 persones que pertanyen a alguna associació i diu que, al seu parer, és una xifra a la baixa, perquè hi ha molta gent que al llarg de la seva vida forma part de diverses associacions.

- **Sra. Maria Rosa Lunas (Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran: FOCAGG)**

Comenta que caldria abordar estratègies d'estipulació del mecenatge, perquè les entitats no depenguin tant del capital públic aportat.

- **Sr. Miquel Àngel Aragón (Consell d'Associacions de Barcelona: CAB)**

Comenta que, segons el plantejament inicial, un cop s'hagi contestat al qüestionari es podran consultar comparatives entre les dades aportades per l'associació i la resta d'associacions del sector. Això permetrà comparar-les i avaluar l'estat de salut de l'entitat. La matriu de dades és oberta i per poder-la consultar caldrà demanar l'accés corresponent al CAB. D'aquesta manera es podrà fer un control de les diferents persones i entitats que volen disposar d'aquestes dades.

- **Sra. Montserrat Fernández (coautora del projecte 'Panoràmic de les Associacions de Barcelona')**

Explica que la dada d'unes 600.00 persones associades es refereix a les persones que són sòcies d'alguna de les entitats que hi ha a la ciutat, però que això no vol dir necessàriament que visquin a Barcelona.

- **Sr. Miquel Àngel Aragón (Consell d'Associacions de Barcelona: CAB)**

Afegeix que també han rebut comentaris en contra; és a dir, que hi ha menys de 600.000 persones associades. El Sr. Aragón pensa que qualsevol xifra facilitada pot ser objecte de crítica, a l'alta o a la baixa. No obstant això, considera que és molt important poder disposar d'aquesta dada per tal que en el futur cada vegada es pugui adaptar més a la realitat.

- **Sra. Felisa Pérez (Associació Benestar i Desenvolupament)**

Comenta que seria bo diferenciar entre els socis de les diferents entitats i les persones que en formen la base social, que en tots els casos superen el nombre de socis. Posa l'exemple d'una entitat petita que tingui molt pocs associats però que compti amb una base social molt àmplia perquè hi ha molta gent que fa ús de l'activitat d'aquesta associació.

- **Sr. Guillem Espriu (Grup Municipal Socialista)**

Assenyala que seria convenient que les versions futures del «Panoràmic...» recollissin dades metropolitanes del conjunt de les entitats.

- **Sr. Miquel Àngel Aragón (Consell d'Associacions de Barcelona: CAB)**

Fa referència al tema del mecenatge que comentava la Sra. Maria Rosa Lunas i diu que una de les propostes del Pla de Suport a l'Associacionisme era estudiar si calia fer alguna cosa semblant a una agència de mecenatge per tal de treballar en aquesta línia i facilitar que el model d'entitat que no sigui d'utilitat pública es pugui beneficiar d'algunes eines de mecenatge.

- **Sr. Alfons Tiñena (president del Consell d'Associacions de Barcelona: CAB)**

Agraeix al Sr. Espriu el fet que hagi posat sobre la taula el tema de la independència associativa envers el factor patrimonial. Pensa que és molt important, perquè aquest va ser un dels reptes recollits al II Congrés d'Associacions de Barcelona. Considera que, per al benestar del sector, és fonamental donar suport a l'emprenedoria associativa. Creu que la propera legislatura li ha de donar la importància que es mereix.

- **Sra. Felisa Pérez (Associació Benestar i Desenvolupament: ABD)**

Creu que el concepte d'independència no s'entén bé, ja que moltes de les entitats de les quals s'està parlant són de vocació pública i el treball que fan és per millorar, cadascuna en el seu camp, les condicions de la ciutadania. És per això que, al seu parer, el fet que les entitats ingressin diner públic no vol dir que no tinguin independència. Pensa que ningú no pot dir que aquestes entitats depenen de l'administració pública, encara que en rebin subvencions, perquè tenen una vocació pública. A més, caldria que les subvencions que tenen una finalitat pública fossin molt més estables del que són actualment.

3. CREAR LA COMISSIÓ DE TREBALL PER AL DESENVOLUPAMENT DEL PLA DE SUPORT A L'ASSOCIACIONISME

4. CREAR LA COMISSIÓ DE TREBALL PER A LA RENOVACIÓ DEL CONSELL MUNICIPAL D'ENTITATS DE BARCELONA (CMEB)

- **Sr. Carles Agustí (comissionat de Participació Ciutadana i Associacionisme)**

Passa als punts 3 i 4 de l'ordre del dia, que es tractaran d'una manera conjunta: crear la Comissió de Treball per al Desenvolupament del Pla de Suport a l'Associacionisme; i crear la Comissió de Treball per a la Renovació del Consell Municipal d'Entitats de Barcelona (CMEB).

Pensa que és una mica estrany que un govern proposi crear dues comissions noves en l'últim Plenari d'un consell municipal, però, des d'un punt de vista personal, creu que els temes són

prou importants per assegurar una continuïtat institucional, en el sentit que si hi ha un canvi de govern, aquestes dues comissions no perillin.

- **Sr. Josep Lluís Alonso (Federació d'Entitats del Clot-Camp de l'Arpa)**

Explica que, tradicionalment, al CMAB es procurava que els mandats no coincidissin amb els períodes electorals, i que aquest fet garantia que no es produïssin aturades en el funcionament de l'òrgan. Comenta que està content que el CMAB continuï amb el seu estil.

- **Sr. Carles Agustí (Comissionat de Participació Ciutadana i Associacionisme)**

Informa que les persones interessades en aquests dos grups de treball ja s'hi poden apuntar.

- **Sr. Josep Lluís Alonso (Federació d'Entitats del Clot-Camp de l'Arpa)**

Expressa el seu interès a formar part de la Comissió per al Desenvolupament del Pla de Suport a l'Associacionisme.

- **Sr. Orland Blasco (secretari del Consell Municipal d'Associacions de Barcelona: CMEB)**

Fa un apunt sobre la intenció prèvia d'aquestes dues comissions acabades de crear. Explica que el compromís d'aquests grups de treball era fer dues o tres reunions a cadascun dels grups i elaborar un petit pla de treball que després presentarien al proper equip de govern. Així es deixarien clares les idees, tant pel que fa al tema de la renovació, com al desenvolupament del Pla de Suport a l'Associacionisme. Ara bé, això no vol dir que després de fer aquestes reunions s'hagin de desfer els grups de treball, perquè poden continuar treballant en el futur.

5. FÒRUM PRIMAVERA DE LES ASSOCIACIONS

- **Sr. Carles Agustí (Comissionat de Participació Ciutadana i Associacionisme)**

Passa al següent punt de l'ordre del dia: el Fòrum Primavera de les Associacions, el qual pràcticament ja està definit. Cedeix la paraula a la Sra. Dolors Saladrigas.

- **Sra. Dolors Saladrigas (Directora Municipal de Torrejussana)**

Comenta que el Fòrum Primavera de les Associacions, que s'organitza conjuntament amb la Generalitat de Catalunya, tindrà lloc els dies 10 i 11 de juny, a la tarda, a l'Auditori del Museu d'Història de Catalunya. Assenyala que la idea principal del fòrum d'enguany és parlar dels valors intangibles que les associacions aporten a la societat, atès que sovint ajuden a construir les formes de ser de cada barri i de cada poble. És un factor que moltes vegades no es té en compte a l'hora d'elaborar els indicadors socials. Atès que el Fòrum és per a tot Catalunya, es va pensar que el museu d'Història de Catalunya era un bon escenari per dur-lo a terme.

- **Sr. Carles Agustí (Comissionat de Participació Ciutadana i Associacionisme)**

Sol·licita a tots els membres que facin difusió d'aquest acte perquè assoleixi la màxima visibilitat possible.

6. TORN OBERT DE PARAULES

Demana si algú vol fer alguna intervenció. Atès que ningú no en vol fer cap, dona per acabat el Plenari a les 20.20 hores.

Orland Blasco
Secretari del CMEB
BARCELONA
5 de maig de 2015